

LOTU WESELE E VITI KEI ROTUMA
TABACAKAKA NI TABAGONE KEINA WILIVOLA NI SIGA TABU.

2 ni Okosita, 2019.

Turaga/Marama nai Talatala Qase,
Talatalata ni Tabacakaka,
Vakatawa, Qase, Daunivakasala,
Liuliu ni Matavetokani.

Ai Tuvatuva ni Macawa ni Mataveitokani.

14 – 20 Okotova, 2019.

I'saka,

Ena yaca ni Kalou na Tamada, Jisu Karisito na Luvena keina Yalo Tabu, na Kalou sa lewe tolu, sa duabauga, ko ni sa kidavaki tiko yani kina ena marau keina vakavinavinaka.

Vinaka saka vakalevu na veiqaravi ena loma e vinaka ena vuku ni noda Turaga ko Jisu Karisito keina nona Lotu.

Sa vakau saka tiko yani oqori na ituvatuva me baleta na macawa ni Mataveitokani, 2019 ka davo koto ena iulutaga ni yabaki oqo : **Na Vakalotutaki ni Tabagone, Monalivaliva ni vakau itukutuku keina Wai gaga ni Veivakamatenitaki.**

Au sa kerea saka yani na nomuni veitokoni na noda Qase ni Lotu, na veiliutakai ni vanua, na vakaillesilesi vakamatani kei kemuni nai tubutubu na dauniveisusu vei ira na luveda lewe ni Junior MYF keina Mataveitokani ena kena qaravi na nodra macawa me dua kina na macawa vinaka ka levu na veika talei eda na rawata vata kina.

Sa na dua saka tiko na macawa (06 – 13/10) na nodra vakavakarau vakayalo na luveda ena masumasu, vuli Vola Tabu keina vakatatabu ena tavako/suki keina yaqona ni Viti/vavalagi. Sa kerei mena tomani tiko yani na vakatatabu me yacova ni sa qaravi oti na nodra macawa Siga Tabu 20/10. O ni sa kerei saka yani vakabibi na Qase ni noda lotu ena nodra vukei na luveda ena vuku ni tuvalaki edua nai tuvatuva ni nodra masumasu keina vuli Vola Tabu ena ganiti ira vinaka. Me sa vakayagataki sara ga na lesoni ena noda ivola ni vula ena vuli Vola Tabu.

Meda sa masu vata me kalougata na macawa ni Mataveitokani, 2019 ka vakauasivi na nodra bula taucoko na luveda.

.....

Rev. Pita V. Qasevakatini,

Vunivola ni YPD.

TUVATUVA ENA LOMA NI MACAWA:

MONITI: 14/10/2019.

ULUTAGA: NA REVUREVU NI MONA LIVALIVA NI VAKAUITUKUTUKU.

Me qaravi eso na cakacaka kei na sasamaki ena iteitei ni lotu se tikotiko ni cakacaka ena mataka.

Ena yakavi me qai sureti edua nai vakalesilesi mai na Tabacacacaka ni Ovisa ena veitikotiko ni veiqaravi ni Ovisa se dua e ganita me mai vosa ena revurevu ni monalivaliva ni vakautukutuku ena nodra bula nai tabagone.

TUSITI: 15/10/2019.

ULUTAGA: NA REVUREVU NI WAIGAGA NI VEIVAKAMATENITAKI.

Qaravi na cakacaka ena nodra itikotiko na yada se dawi ena mataka.

Ena yakavi me ratou sureti nai vakalesilesi ni Tabana ni Bula me ra mai veivakaramaramataki ena revurevu ni waigaga ni veivakamatenitaki ena noda bula nai Tabagone. Vei keda na vei korokoro eda sega ni tiko volekata na veitaba ni veiqaravi oqo eda rawa ni vakayagataki ira na Nasi ni Koro se ko ira oni kila ni rawa ni vakaitavi ena tikina oqo.

VUKELULU: 16/10/2019.

ULUTAGA: NA CAVA NA NOMU I TAVI?

Lesoni: Vakatekivu 2: 7

Ni da via sauma na taro oqo sa ka bibi na nomu vulica mo kilai iko vakataki iko me rawa ni ko qai kila na nomu i tavi. Ena Vakatekivu 2: 7 e tukuna vakamatata na talei ni nona veibuli na Kalou. E tolu na ka bibi e tiko vua na tamata ka yaco kina na tamata me tamata. Na Lomamu, Yalomu kei na Yagomu. Na tolu na tamata duidui oqo e tikona nodratou I tavi duidui me taucoko kina na bula ni dua na tamata.

a) **Yalomu** – spirit – God conscious. Vosa vakaibalebale 20: 27

Food – kakana ni lomamu – Vosa ni Kalou. Vosa vakaibalebale 4: 20 -23,

Roma 10: 7

b) **Lomamu/Vakasama** – will/decision, self conscious, vakatulewa.

Food – kakana ni lomamu – Vuli, Kila ka – Knowledge – Same 119: 66;

V/Vakaibalebale 22: 6; Osea 4: 6

c) **Yago** – body, world conscious

Food – kakana ni yagomu – Balance diet, 1 Koronica 1, IIPita 1: 14

Sa ka bibi dina na kena qaravi vakavinaka na vei tiki ni noda bula tolutolu sa cavuti mai cake. Ena dau basika na malumalumu ni vakatulewa keina qaravi tavi ni sega ni qaravi vakavinaka e dua vei iratou. Meda veiwaseitaka na bibi ni noda kila na tolu na tamata duidui oqo, na kakana me vakani kina me rawa ni qarava vinaka kina na nodratou dui tavi. Ni matata oqo ena vukei keda meda maroroya na noda bula mai na veika sa yaco vakavolivoliti keda meda kila na noda i tavi ka matata kina na noda vakatulewa.

LOTULEVU: 17/10/2019.

ULUTAGA: NAI TAVI NI VUVALE.

Lesoni : Joni : 6 :1 – 13

Na lesoni oqo e talanoataki kina na nona vakani ira na lewe 5, 000 ko Jisu ena 5 nai buli madrai kei na 2 na ika ka lewe ni nona kato voli yani e dua na cauravou lailai. E sega soti ni dau vunautaki vakavuqa na cauravou oqo ka sa dau vakavuqa ga na kena tukuni na cakacaka mana e cakava ko Jisu. Ia na nona vakarautaki vinaka na cauravou lailai oqo sa laki vurevure ni bula vei ira tale eso.

E vica na ka e yaga meda veiwaseitaka ena lesoni oqo me baleta nai tavi ni vuvale.

1. Na nona vakarautaki vakavinaka na cauravou lailai oq mai vale.

Taro: E mataqali bula vaka cava e rau tu kina nai tubutubuni gonetagane lailai oqo? Na cava na ka eda rawa ni da vulica kina?

2. Na ika kei na madrai e vakarautaki vakavinaka mai vale me baleta na cauravou oqo sa sega walega ni yaga koya, ia era sa laki sotavi talega kina na lewe vuqa.

Taro: Sa veirauti tiko li na ika kei na madrai e vakarautaki tiko mai vale me baleti ira na luveda ena vuku ni lakolako balavu keina itavi sa tu e matadra?

3. Na nona sega ni bureitaka na cauravou lailai oqo na kena i vaqa. Veiwaseitaka na ka eda rawa ni vulica kina.

VAKARAUBUKA : 18/10/2019.

ULUTAGA : MEDA WERECA KA VAKATAWA: NA I TAVI NI LOTU/VANUA/MATANITU.

Lesoni : Vakatekivu 2: 15

A vakatikori na tamata ena loma ni were ko lteni me wereca ka vakatawa. Sa noda itavi meda raica me savasava ka tuvaki vinaka tu na vanua e vakatikori keda kina na Kalou: oqo e okati kina na noda vuvale, lotu, vuli, loma ni koro, qoliqoli, keda uma qele, kei keda eda tiko kina. Na bula ni tabagone sai tei bula ni dua na vanua, vuvale se lotu. Sai ira oqo era na veisosomitaki ena vei veisiga ni mataka. Sana dodonu me samaki ka vakatawai vakavinaka nai tei bula oqo me rawa ni na vuavuai vinaka ka kauta mai na vakacegu. Sa levu tikoga na bolebole era sotava tu nai tabagone me vaka marijuana, keina molivaliva ni vakau itukutuku. Era sa gadreva mera samaki ka vakatawi. Sa dodonu me tiki tu ni veitalanoa ni vuvale, vanua keina lotu na sala cava e rawa ni vakavinataki kina na nodra qaravi na noda itabagone.

Taro:

- 1) E rawa beka ni dua nai tuvatuva me veivosakitaki [ena loma ni lotu, koro, se mataqali] mera qaravi kina nai tabagone ena nomudou i vavakoso, tikotiko se koro?
- 2) Na cava soti na revurevu ni waigaga ni veivakamatenitaki kei na mona livaliva ni vakaitukutuku sa tara tiko gone keina itabagone ena nomudou i vuvale se koro? Na cava na kena i wali?
- 3) Mo ni vakasokumuna na leseni kece sa vulici mai ena loma ni macawa ka veiwaseitaka se na rawa vakacava mo ni bulataka?

VAKARAUWAI : 19/10/2019.

Qaravi na iotiotini vakatovotovo, me vakarautaki vakavinaka, samaki, ukutaki na vale ni

So – Kalou.

TUVATUVA NI LOTU MASUMASU ENA MATAKA NI SIGA TABU

20/10/2019.

1. Domo ni Kacikacu: 1Veigauna 28: 9 (*Me qai wiliki*)
2. Sere: 7
3. Masu: a) Vakacaucau
b) Vakavinavinaka
c) Cavuti vata na Masu ni Turaga
4. Sere ni tacake 178
5. Lesoni Luke 18: 1 -8.
6. Veimasulaki: a) Na valuti ni vakacaca ni waigaga ni veivakamatenitaki,
b) Na vakayagataki cala ni monalivaliva ni vakau itukutuku,
c) Na bula ni Tabagone keina Gone e Viti edaidai,
d) Na noda bula vakavuvale.
7. Sere ni suka 256
8. Masu keina masu ni veivakalougatataki: me qai sureti na Qase, Vakatawa se Talatala.

VUNAU ENA LOTU ENA SIGALEVU.

Siga Tabu, 20/10/2019.

Luke 15: 11 – 24.

Ulutaga: Na Vakalotutaki ni Tabagone, Monalivaliva ni vakau ituktuku keina Waigaga ni Veivakamatenitaki.

Ai Kau ni Vunau:

Na vakatulewa sa dua na ka bibi dina ena noda bula na tamata. E rui ka bibi baleta ni sa dau vakatautaki kina na vo ni noda ilakolako sa tu e matada. Eda vakavinavinaka ni oqo e dua vei ira na vuqa nai solisoli ni Kalou vei keda. Sa solia tu vei keda na galala ni vakatulewa se digidigi na Kalou; ia sa sega ga ni solia vei keda na galala meda digitaka na revurevu se isau ni noda vakatulewa. **(God had given us the freedom to choose or make decisions but not the freedom to choose the consequences of our choices).** Na vakatulewa sa dua tu na cakacaka ni tamata ena veigauna kece e yadra tiko kina na noda vakasama. Eda dau vakatulewa ena veika me baleti keda, na noda vuvale, vanua, lotu keina matanitu. So na noda vakatulewa e rawa me vakatokai me vakatulewa lalai ka mamada, ia eso sa vakatulewa e levu ka bibi talega. Na bibi ni vakatulewa kina noda bula keina kena revurevu ena noda bula, sa rawa nida kaya ni tamata e bula me vakatulewa; ia na tamata talega e vakatulewa me bula kina. **We live to make decisions and we make decisions to live.** Sa kena ibalebale oqo ni noda bula edaidai sai soqoni ga ni veivakatulewa eda sa dau vakayacora voli mai ena vei yabaki eda sa lako sivita keina noda bula keina veisiga ni mataka sana vakatau ena noda vakatulewa edaidai. Nai tuvaki ni nona bula vakayago, bula vakayalo, bula vakavuli, se rawa ka vaka iyau e dua era sai tukuni ga ni nona veivakatulewa e sa vakayacora oti mai .

Matai ni Vakasama: Dau Qarauna na nomu Vakatilewa.

Na vuku e kaya ena Vakaibalebale 3: 5, 6 *Mo vakararavi vei Jiova ena vu ni yalomu: ka mo kakua ni vakararavi kina nomu yalomatua: Mo vakarogotaka vua na nomu sala kecega, ia ena vakadodonutaka na nomu lakolako ko koya.*

Na teivaki, volitaki, keina vakayagataki ni waigaga ni veivakamatenitaki keina vakayataki cala ni monalivaliva ni vakaitukutuku sa ulutaga ni tukutuku eda sa rogoca ka sarava tu ga ena vei siga. Sa yaga meda okata ni ogo sa meca levu sa valuti keda tiko edaidai. Vei keda e Viti, qo saka e dua na meca rerevaki sa valuta ka vakarusa sara tikoga na bula ni tabagone se, e dua sara ga nai taba tamata ni noda vanua. Na bula ni tabagone sai tei bula ni dua na vuvale keina vanua, ka tu na veinutaki ni keimami na tama, tina keina veiliutaki ni noda ilakolako ni veisiga ni mataka.

E ka dina rarawa ni meca levu ogo e kunei ni sa mai vesuka, vakabobulataka, vakalolomataka ka vorolaka na bula ni tabagone keina vuvale era sa vakatilewataka mera vakayagataka.

Na meca ni bula rerevaki ogo sa sega ni qai yalani rawa na vanua e ravu kina se ocei me ravuta. Sa sega walega ni ravuti ira era sa bula tu e gaunisala, vale ni danisi se gunu yaqona ni valagi. Ena noda vanua, ena 2018, ena nodratou I tukutuku na NSAAC, e tukuni kina ni 118 na kisi ni vakatavakotaki ni marijuana e basika mai na 796 na veikoronivuli e Viti ka ra a tiki ni nodratou vakadidike. E tukuni talega ena itukutuku qo ni 11 na kisi ni volitaki marijuna mai vei ira na gonevuli eratou a taura rawa. Nai wiliwili ogo e sega ni wili kina kisi ni ceru glue, vakatavako, gunu yaqona ni Viti keina Vavalagi sa vakayacori tu ena noda veikoronivuli . Era curumi ka valuti na gonevuli ena loma ga ni koronivuli a tarai ka lumuti me qele tabu me ra vuli ka tuberi kina. Sa sega ni galala na noda veikoronivuli ena leqa levu qo.

Ena noda vei korokoro, eda sarava ka rogoca na kena sega ni cegu na caturaki tikoga mai ni kau ca ogo ena loma ni noda veiyasana e Viti. Sa caturaki ga na kena e sa kune, era se bula ga na kena era se bera ni kune. O cei e vakaitavi ena kena teivaki? Kena i sau ni taro qo, Au rawa ni kaya ni vuqa ga vei keda nai tabagone eda cakava tiko na cakacaka butobuto ogo ni kena teivaki, volitaki keina vakatavakotaki ni waigaga ni veivakamatenitaki. Sa tubu cake tikoga na sega ni vakarorogo keina kaukauwa ni tovo sa basika tiko ena noda bula nai tabagone edaidai. Ena mona livaliva ni vakau itukutuku, e levu era qai veivutuni sa bera ena vuku ni veilasutaki e dau caka tu ena ivolamata. Ena yabaki ogo a mai kautani kina na bula ni dua na noda itokani yabaki 19 ena sala rerevaki ka butobuto ni oti na veibataki ni dua nai tukutuku ena ivolamata. Kemuni na noqu i tokani, ena yaga meda ciqoma ni sa dua na leqa levu dina eda sa sotava tiko ogo. Sai keda nai nuinui ni noda vuvale, vanua, lotu keina matanitu. Sai keda na Viti ni mataka. Sa noda i tavi meda valuta na meca sa vakarusai keda tiko e dua nai tabatamata kei Viti ena gauna sara ga ogo. Sa rabailevu ka rerevaki sara na kena revurevu.

Ena vakabauta vaka Jiu, na vuaka e manumanu tawa savasava ka tabu mera tara, kania se vakayagataka ena nodra vakacaboisoro. Ke dua e tara, sana okati me tawa savasava. Ia, na gonecidroi sa laki tiko kei ira na vuaka, vakania na vuaka, ka sa garova talega na kedra kakana. Na cala ni vakatulewa ka vakayacora sa kauti koya sara ga kina dua nai tutu ni bula vakaloloma lolovira ka beci sara.

Kemuni na cauravou keina goneyalewa, meda sa dau qarauna na noda vakatulewa. Meda vulica meda dau vakararavitaka ka vakarogotaka vua na Kalou ko Jiova ni lewe vuqa na noda sala kecega keina kena vakatulewa. Na leqa keina vakaloloma ni bula e mai yacova na gone cidroi sa vua ga ni nona vakatulewa cala, na vakatulewa ka rawa ni yavutaki tu ena kocokoco, viavialevu keina sega ni vakarorogo. Na vakatulewa sa yali kina na yalomatua keina vuku.

Nai Vola Tabu e kaya ena Jope 28: 28 ‘ *Raica na rerevaka na Turaga, sai koya na vuku; keina biuta na ka ca , sai koya na yalomatua.*’ Meda sa yalomatua ka vuku nai tabagone e Viti edaidai ena noda vakatulewa. Na vuku keina yalomatua sai solisoli ga ni Kalou ena vuku ni noda vakabauti Jisu Karisito na Luvena. Meda sa ciqomi Jisu kina noda bula ka lotu Vua nai tabagone e Viti. Ni sa bula ena noda bula na Karisito, sa na tubu na yalomatua keina vuku ena lomada. Nida sa rawata na yalomatua keina vuku eda sana qai rawa ni dau vakatulewa kina vadodonu. Na waigaga ni veivakamatenitaki se vakayagataka cala ni monalivaliva ni vakau itukutuku ena sega ni nomu leqa ena veiliutaki ni Yalo Tabu vei iko.

Karua ni Vakasama: Na bibi ni veisusu keina veituberi vinaka mai vale ena kena dau yacovi na vakatulewa Dodonu.

Ena Luke 15, e talanoataki kina na sipi ka yali qai vakasaqarai, na tiki ni siliva ka yali, e vakasaqarai talega keina gone ka yali ia, a sega ni lako wavoki ko tamana me vakasaqarai koya mai bani vuaka. Sa raici koya ga vakayawa ni sa lesu tiko yani ki vale. Na taro e yaga meda na taroga oya, Na cava a sega ni laki vakasaqarai koya kina ko tamana? Na cava talega na vuna a lesu ga kina na gone? Nai sau ni taro oqo e tikoga ena loma ni nona vuvale.

Nida raica na nona vuvale, e rawa nida kaya ni nona vuvale na gonecidroi, sa dua na vuvale vinaka. Dina ni sega sara ni vakamacalataki vakavosa ena i Vola Tabu na draki ni bula ni vuvale oqo, ia mai na veika e yaco, eda sa raica kina ni vuvale oqo sa dua na vuvale sautu ena iyau, ena kakana, keina manumanu ka levu na nodratou tamata cakacaka. E kenai tovo tale tu ga na loloma, na veivosoti keina veiciqomi. Sa rawa talega nida kaya ni sa dua na vuvale e vinaka sara tale tu ga na kena lotu.

E dina ni galu nai Vola Tabu ena kena cavuti nai tutu vaka tina ena i talanoa oqo, ia ena sega ni rawa meda na bokoca laivi sara na bibi ni tavi vaka tina mai nai talanoa oqo. Qo saka sai vakaraitaki ni vuvale erau dau daucakacaka vakaukauwa na kena itubutubu, rau veilomani, veivakabauti, ka drodrova tu na gacagaca kece ni nodrau bula vakavuvale na loloma (a vakacokotaki na gone ni bera ni biubiu e vale me lakova na ka e gagadre kina na yalona; e loma ni vale era kania na kedra ka vo na nodrau tamata cakacaka. Ni lesu mai na luvedrau ena ilako

vakalialia keina vakaoti lavo, e rau lomani koya tikoga, mokota, ka reguca ena i regu ni loloma dina vakaitubutubu. E rau lomani koya, ciqoma, ka rau vakacokotaki koya tale ena marau levu. Rau sa bau qarava vakavinaka sara ga na nodrau vuvale na nai tubutubu ni vuvale ena noda lesoni.

Ni sa laki tavutu nai lakolako ni cauravou qo, sa mavoa ka lala mai na bula, sa sega mai na wekana, sa biligi kina i bili ni bula, sa tubu vua na bula galili, sa qai kilai yalona mai. Sa vakatulewa me sa lesu ki vale. Ena tikina e 17,18 *'Ia ni sa kilai yalon tale.....au na ia ka lako vei tamaqu.'* Kemuni saka na neimami tubutubu, au vakabauta na vinaka ni bula vakavuvale a susugi cake mai kina na gonecidroi sa veivuke vakalevu sara me tauca na vakatulewa dodonu ena gauna dredre ni nona bula me lesu ki vale. Nai Vola Tabu e kaya ena Vakaibalebale 22: 6 *'Vakatavulica na gone ena sala e dodonu me lako kina: ia ni sa qase mai, ena sega ni lako tani mai kina.'*

Katolu ni Vakasama: Ni sa Kilai Yalona, sa lesu ga ki vale.

Ena Luke 15: 17, *'Ia ni sa kilai yalona tale....'* Nai vakadewa vaka Peritania ena NIV, *'When he came to his senses.'* Sa kena i balebale ni lima (5) na nona SENSES era sega kece tu ni cakacaka vakavinaka. Sa cala kina na ka e raica (sight), rogoca (hear), tovolea (taste), cala na veika e vakila(touch) keina veika e boica(smell). Sa cala na ka kecega, sa yali na yalomatua keina vuku me donu kina na vakatulewa, sa sotavi dredre keina mavoa ni bula. Qo saka na cakacaka ni tevoro kina noda bula.

Mai na lomani bai ni vuaka, sa qai kilai yalona kina na cauravou qo, sa qai veivutunitaka na vakatulewa a vakayacora keina vakaloloma ni vanua sa laki yaco tu kina. Sa qai lau na matana ena levu ni veika uasivi e tu mai vale, ia okoya sa mate toka ena via kana mai bai ni vuaka. Sa kila ni sa vanua cala sa mai tu kina oqo, sa cata sara vakalevu ka sa lomana me biuta. Sa qai yadra mai na lima (5) na nona senses. Sa via biuta na bainivuka baleta sa qai kila ni vinaka ni bula e tu ga mai vale. Ena tikina e 20 *'A sa ia ka lako vei tamana.'* Nai lakolako mai bai ni vuaka sai lakolako lolovira, druka,tawa yaga, beci, vakamadua, duka, boi ca, rairai ca, lakolako ni sega keina vakaloloma. Ia, e dua na ka e cecere kina nai lakolako oqo ni sai lakolako ni vevutuni, yalomalumumu, vakarorogo, talairawarawa keina yalomalua. Sa sega tale ni rua na tamata se vanua e nanuma rawa na cauravou qo me na ciqomi kina, sa gu ka dei ga na yalona mai vale ga, vei rau na noqu itubutubu au na ciqomomi kina.

Kemuni na noqu itokani, cauravou keina goneyalewa, se mani vakacava na lolovira keina ca ni bula o tiko kina, au suraeti iko edaidai mo sa lesu ki vale. Eso beka vei keda sa sega ni kila na noda ilesulesu i vale. Au sureti iko mo lesu ki vale ena yalo e veivutuni dina, yalomlumumu keina vakarorogo.

Mai vale ni sa yaco yani, e sega ni cala na nona vakanananu na gonecidroi. Ena tikina e 20, *'.....Ia, ni sa yawa sara, sa raici koya ko tamana, a sa lomana, ka cici, ka mokota ka reguca.'* E sega ni kauwaitaka na ituvaki ni bula sa kauta tu yani na na luvena. Sa mositi koya na kena irairai, sa lomani koya sara vakalevu, sa mokota ka reguca na duka, boi ca keina i sulu mai bai ni vuaka.

Ena yalo e malumalumu sa vakatutusa kina na cauravou. Ko tamana, ena yalo ni loloma dina sa ciqomi luvena kina ka vakacokotaki koya tale.

Qo dina ga nai yaloyalo ni loloma vaKalou ni Tamada vakalomalagi. Se mani vakacava tu na dukaveluvelu nica ni nomu bula, e se lomani iko tiko ga, e se waraki iko tikoga. E sega ni dua na nomui i tovo ca me lako sivita na loloma ni Kalou ena vuku i Jisu Karisito. Nai tukutuku vinaka vei iko na noqu I tokani sa bobula tiko ena kana drugs, NA KALOU E LOMAI IKO TIKO. He has the best for you. Veivutuni ka lesu ki vale Vua na Kalou ena nomu ciqomi Jisu ena vakabauta me nomu Turaga kai Vakabula.

Tinitini ni Vunau:

(Me laga vakamalua tiko na 160, ni dabe tikoga nai vavakoso, me qai tini nai vunau ni lagati tiko na sere. Me qai wiliki vakamalua ka vakamatata na vakatutusa).

Kemuni saka na Kalou na Tama ni yaloi kemami. Au sa gusui keimami nai tabagone ni vavakoso oqo me'u vakatusai keimami vei Kemuni. Na neimami bula keina kena vakatulewa ko ni sa sega ni rokovi kina. Sa tuburi keimami kina madua, na mavoa ni bula keina vakaloloma. Au sa kerei kemuni kina na Kalou ena yaca I Jisu me keimami sa vosoti ena neimami valavala ka vakasavasavataki ena dra i Jisu Karisito na Luvemuni.

Vei kemuni saka na neimami tubutubu, na veiliutaki ni Lotu, veiliutaki ni Vanua keina Matanuti, keimami sa vakatusai keimami talega vei kemuni edaidai. Keimami vakadinadinataka ni keimami sa dau talaidredre, veibeci, yalokaukauwa vakalevu sara vei kemuni. Neimami tovo sa dau vakacudruvi kemuni ka vakamaduataki kemuni vakavuqa. Sa kauta mai na madua keina rogorogo ca ki vei kemuni keina noda vanua. Keimami sa tawayaga. Keimami sa dau yali vakalevu mai vale ena vuku ni veimurimuri sega ni yaga. Keimami sa vakalusia nai yau ni vuvale, Lotu, Vanua, keina Lotu ena veika e sega na kena yaga. Ni yalo vinaka ni lomani keimami, ka vosoti kemami. Ni sereki keimami. Keimami sa kerei kemuni ena vuku i Jisu mo ni kakua ni cudruvi keimami es biligi keimami ia, mo ni sa ciqomi kemami me keimami sa luvemuni tikoga.

Ena Yaca ni Tamana, keina Luvena keina Yalo Tabu, Emeni.

TUVATUVA NI LOTU ENA YAKAVI

20/10/2019.

1. Domo ni Kacikacu: 1Veigauna 28: 9 (*Me qai wiliki*)
2. Sere: 91
3. Masu & Masu ni Turaga
4. Sere ni tacake: Dua na sere ciri vakaruataki
5. Vosa ni vakavinavinaka & Vakadre. (Dua na itubutubu/Qase ni lotu)
6. Lesoni: Vakatekivu 3: 1 – 14.
7. Drama
8. Sere ni suka 256
9. Masu keina masu ni veivakalougatataki: me qai sureti na Qase, Vakatawa se Talatala.

DRAMA VAKARAUTAKI.

NA BULI NI TAMATA, NA CA NI TAMATA KEI NA VAKABULAI NI TAMATA

Vakamacala: Ni da tara tiko nai ulutaga levu ni macawa oqo, aya: “Na veivakalotutaki ni Tabagone, na Waigaga ni Veivakamatenitaki kei na Technology,” ena uasivi meda raica vata kei na kena semati ki nai Vola Tabu. Eda na sarava ena drama oqo na buli ni tamata, na lutu ni tamata ki nai valavala ca kei na vakabulai lesu ni tamata.

ACT ONE

Scene 1

[Me vakarautaki me levu na vunika kei na senikau (pot plant) ena vanua ni drama. E dua na vunika me vesu kina e so na vuata dreu].

[Me dua na cauravou se goneyalewa balavu e vakaisulu vulavula levu ka me raba na nona isulu me kakua ni raici na matana, ligana kei na yavana. Na kena ituvaki me kakua na vatukana (sort of shapeless and formless), ia me vakatetaba ka vaka e toso vata voli kei na cagi. Me kakua ni lako vakadodonu, ia me vakanawanawa voli, cowiritaka na veika bula ka toso yani ki na vanua e tevu tiko kina na siti. Me matanataka tiko na lesoni e wiliki mai].

Dauvakamacala: Vakatekivu 1:1-5, Vakatekivu 1:26 kei na Vakatekivu 1:31. (raica me matanataka na lesoni).

[Sogo nai latilati]

ACT ONE

Scene 2

(Me davo vakatadraicake tiko o Atama ka ubi tu ena dua na siti vulavula. Me davo toka vakababa mai nai mawi ki na imatau. Me vakaliku draunikau ka me kua ni vakasote.

[Dola nai latilati]

(Na domo ni Kalou me cavuti vakaberabera, ia me rogo levu)

Domo ni Kalou: Atamata!

Atama (me cega na siti ka dabe).

Domo ni Kalou: Atamata!

Atama (me tucake ka taviraka tani vakamalua na qele mai yagona)

Domo ni Kalou: A Tamata!

Atama (me tekiduru, qumia vata na ligana e serena ka kaya:) “O au saka.”

[Sogo nai latilati]

ACT ONE

Scene 3

Atama: (me lako voli ena maliwa ni veivunikau, me rai cake ni sarava na lomalagi, rai voliti koya ni vakaraica na veivunikau, senikau kei na manumanu. Me tu vakadua ka vaka e via raica na vunika ka tu e loma ni were ka dreu tu na vuana, ka kureitaka na ligana e na nona qoroqoro. Me tekiduru ni sa rogo mai na domo ni Kalou.

Domo ni Kalou: E tara mo kana mai na kau kecega sa tu ena were. Ia mai na kau sa kilai kina na ka vinaka kei na ka ca, qarauna mo kakua sara ni toso volekata mo kania se tara, ni ko na mate vakaidina ni ko sa kana kina.

Atama: (me vakararai cake ki na vanua a rogo tiko mai kina na domo ni Kalou. Oti sa qai rai wavoliti koya tale, me vaka e via raica tale na vunika tabu e loma ni were. Me qai laveta na ligana ruarua me latia na matana me kua ni raica na vunika oya. Me qai lako vakanatutu ni tabonaka tiko na matana ka yali yani vakatotolo.

ACT ONE

Scene 4

Atama: (me tucake tu ka rogo liga, oti me qai wanono balavu tu.

Domo ni Kalou: Sa sega ni vinaka me tiko duadua na tamata, au na bulia e dua na Dauveivuke e yaga vua.

Vakamacala: Ia na Kalou ko Jiova sa bulia mai na qele na manumanu kecega ka sa kauti ira vei Atama, me raica se cava na yaca e vakatokai ira kina. Na yaca gasa solia ko koya, sa ikoya ga oya na yaca ni manumanu me vaka sa solia kina.

Atama: Me veitosoyaki voli vakamalua ka tekivu solia na yacadra na manumanu.
(ni rai sobu tiko) – “Baca ni qele, qasikaniuniu, moko, kokoroti, kalavo.”
(me laveta na uluna ka veiraiyaki) – “”Toa, ga, koli, pusi, me, bulumakau, taika, laione.”
(me kaila ena dredere) – “Uuuu, manumanu domo balavu sivia, sa na yacamu na ‘giraffe.’ Kemudou, e dua ‘qo e veitubuyaki ka dudu tu na dakuna. Sa yacamu na kameli. Wai, a cava levu qo? E manumanu vakaitamera ka daliga lelevu. Nona ileu e tu tale e dela ni gusuna. Sa yacamu o Ratu Elefaniti.”
(me rai cake ki macawa) – “Lagilagi dina na manumanu vuka vakatabana, (me dusi tiko) oya na maina, belo, lulu, latui, manulevu, ikeli na manumanu tagane.

20, 30, 50, 100, 200. Kemudou, sa siga vica mai oqo, e se qai 200 ga na manumanu au vakayacana rawa. E se vo tale tu e vica vata na milioni. E levu era manumanu kila, era sega ni vakaitovo, rerevaki na kedra irairai ka vakasosa nodra tagi, kodro ka oleole.

Oilei, dua ga na gauna e era vakaciriloloma kece kina. Era sa veisasa na manumanu tagane kei na manumanu yalewa ni ra tiko vata ka moce vata.

Isa e vakacava beka o au ni sega tu na kequ isa?
Sa ka ni oca mai na wiliwili tiko vakaoqo.
Sa biti au talega mai e dua na viamoce levu.

[Sogo nai latilati]

Vakamacala: A sa vakayacana na manumanu kecega ko Atama, na manumanu vuka kei na manumanu tawa lasa ni vanua. Ia sa sega ni kune vei Atama e dua na dauveivuke e yaga vua. A sa kauta tani na Kalou e dua na sui ni sarisari i Atama ka bulia kina na yalewa, a sa kauta vei Atama.

[Dola nai latilati]

Me vakanawanawa me vaka na cagi okoya ka vakaisulu vulavula levu tiko (Kalou) ka taura tiko yani na liga ni yalewa. (na yalewa me vakaliku draunikau ka culai na draunikau ki na nona vinivo tabaleka). Me lai tucake tu o yalewa voleka ki na vanua e davo toka kina o Atama. Ia me vakanadakui Atama ka rai tani toka.

Atama: (me yadra mai ka dabe, me qilia na matana me vaka ni yadra mai na moce. Me veiraiyaki ka raici yalewa ni tucake tu. Me tucake o Atama, me vakaraitaka ni mosi na sarisarina. Me qai wavoliti yalewa ena nona vakaraici koya ka lai tu e matana. Me kalawa yani ki liu, tara na yadrei yalewa, na vatuvatu ni tabana kei na ligana ka me qai kaya:

“Oqo dina na sui mai na suiqu, na lewe mai na lewequ. Oqo ga nai sa ni noqu bula. Ko sa na vakatokai mo yalewa, ni ko a kautani ka buli ga mai vei au.”

(Me rau toso vata ki loma ka rau veimaraautaki ena nodrau lululu. Me qai taura o Atama na ligai yalewa ka vakasarasarataki koya ena maliwa ni veivunikau)

(Laga nai karua ni qaqa ni sere) – Na veikau loa niu butuka yani.

Atama: Raica na lagilagi ni Kalou. Na maliwa lala, na vanua mamaca, na veivunikau kei na senikau.

Yalewa: Sa totoka na kauvuata ni ra vua ka dreu. Sa soli tu na vuata kece qo me kedaru???

Atama: Sa soli vei kedaru na vuata kece oqo, vakavo ga e dua. Na vunika e tu oya e loma ni were.

E tabu, tabu sara ni daru toso volekata se daru kania.

Yalewa: Ae, e vaka vei au ni vuata oya e kena ka talei duadua e na were (me dreti Atama ko yalewa ka vaka me rau toso ki na vunika tabu).

Atama: Au kerea me daru yaco ga e ke. Daru kania na vuata kece e tu ena were me yacova ni daru mamau. Au kere me kua ni daru toso volekata na vunika o ya.

Yalewa: (Me vuki vei Atama) Raici au mada mai. Ko taleitaki au se sega, Ko lomani au dina se sega? Kevaka ko taleitaki au ka lomani au, muri au mai. Daru toso voleka ga, daru na sega ni kania na vuata.(me rau kalawa vakarua ga sa rogo mai na domoi Setani)

Setani: (Okoya e taura nai tutu qo, me qaseqase nonai vosavosa,walisolisoli ka veisoroyaki na matana ka me vakamuraia nai tosotoso ni gata).

Oi e kaya bagi na Kalou,mo drau kaku ni kania na vuata ena were?

Yalewa: E tara me keirau kania na vuata kece, ia na vunikauga e tu e loma donu ni were,sa tabu sara me keirau kania se tara. Kevaka keirau kania, keirau na mate vakaidina.

Setani: O drau na sega ni mate. Na gauna ga drau sa kania kina na vuata oya, drau sa na vaka na Kalou. Ena yadra na matamudrau ka drau na kila na ka vinaka kei na ka e ca. Drau kusa drau kania na vuata mo drau bula!

Yalewa : (Me vakaraica tu na vuata, me betia mai e dua na vuana. Me covuta ka me marautaka.

Uuu.....sa totoka. Qori tovole mada”

(Me solia vei Atama, ka covuta talega o Atama)

Setani: (me biuti rau,me rai vaqaseqasea lesu tiko mai vei rau)

Hiiiiiiii.....hahhahahhahahahhiiiiiiiiiii.Drau sa rawai,drau na ca,drau na rusa

Hiiiiiiii.....hahhahahhahahhiiiiiiii.....iiiiii.....iiiiii

(me yali sara yani ka voqa yawa mai na domona)

Kalou: Atama!Atama!Atama! (me rogo levu)

Ko tiko e vei? Evei oiko?

Atama: Au a rogoa na domomuni ena were au a rere, kau a vuni niu sa luvaiwale.

Kalou: A cava ko kania kina na vuata au a vakatabuya?

Atama: Na yalewa ko ni a solia me keirau tiko kaya, okoya ga e solia vei au na vuata, kau sa mani kania.

Kalou: Yalewa, na cava na vuna o cakava kina na ka oqo?

Yalewa: Sa vosa vaqaseqase vei au na gata kau a mani kania.

Kalou: E na vuku ni nomudrau talaidredre, drau sa na votai kina ena cudru. Drau na colata nai totogi ni nomudrau caka cala. Sa tu e matamudrau na vinaka kei na ca, io na bula kei na mate. Na vuata drau kania, sa vakatau kina vei kemudrau,mo drau vinaka se mo drau ca. Ko ira kece talega na nomudrau kawa mai muri, sa tau kece vei ira nai sau ni nomudrau talaidredre.

Oqo na lewa Vakalou mai lomalagi, ena sega e dua e vuravura e na veisautaka

(me rau tekiduru o Atama kei Ivi ka me rau cuva tiko.

(Soqo nai Latilati)

ACT TWO

Scene 1

(me dua nai lawalawa tabagone ka tiko na nodratou i Liuliu)

Liuliu ni Tabagone: Dou yadra nai tokani

Tabagone: Sa yadra Liuliu

Liuliu ni Tabagone: Nikua edatou na tara kina nai Ulutaga : “Na Waigaga ni Veivakamatenitaki”

Tabagone 1: Liuliu eda se qai tara ga na Ulutaga qo ena macawa rua sa oti.

Liuliu: Io au kila. E yaga meda tara wasoma ni sa levu sara na nodai tokani e vakaleqai kina.

O keda na Lotu Vakakarisiko, eda kila na nodrau talaidredre na vuda e na nodrau a kania na vuata a vakatabuya na Kalou. Na noda vagagai na tamata e tekivu saraga mai kea. Na gaga o ya e curuma mai na bula ni tamata mai na gauna oya ka yacovi keda mai.

Vinaka meu vakamacalataka mada na waigaga ni veivakamatenitaki e Viti.

Tabagone 2: Liuliu sa rauta mada nai vakamacala, voleka ni o keda kece ‘qo eda kila se cava na waigaga ka levu vei keda era sa leqa tiko kina. Me da raica ga na kena ca kei na sala me kautani kina.

Tabagone 3: Ia oqo sa sega ni maruwana ga, sa tiko talega na kena ka kirisitala makualiliva. Sa sega wale ga ni draunikau,sa tiko na kena e rawa ni veiwaki vata kei na bata kei so na kiriti eso.

Tabagone 4: Sa sinai na valeniveivesu kei na valenibula ni mona vei ira na noda e kunei vei ira na waigaga ni veivakamatenitaki. E ra sa kania tale tikoga e dua nai wase levu ni lavo ni matanitu ena nodra qaravi.

Liuliu: Vinaka me datou sa tara mada vakacaca na levu ni leqa e kauta mai na waigaga ni veivakamatenitaki. Au na cavuta tiko leqa, kau kerei kemudou mo dou matanataka. E vuqa na leqa lelevu e vakavuna na waigaga ni vakamatenitaki, ia au na cavuta mada e walu ka sa kilai tiko vakalevu,

Au kerea mo dou yarua na leqa; Ni ko sa lako, ko na matanataka yani na kenai matai ka mo qai lai matanataka lesu mai na kenai karua

(Me tekivu cavuta na imatai ni 2 na leqa vei koya e liu ka me ratou veimuri yani na kena vo. Me ratou gole tiko vakababa mai na imatai ki nai mawi)

Tabagone 1: (1) veicalati nai vakarau ni rai, (ii) tu vakaca na yago.

Tabagone 2: (i) Veisau nai vakarau ni yalo, me marau,cudru se yalokatakata vakasauri.

(ii) Tu vakaca nai vakarau ni vakasama.

Tabagone3: (i) Leqa nai cegu ka vakavuna na vu ca kei na mate ni gacagaca

(ii) Vakaleqai na vakasama ka tini ena lialia.

Tabagone 4: (i) Butako i lavo me voli kina na waigaga

(ii) Tutauvimate ka lomaleqa tu ga

Liuliu ni Tabagone: O ya madaga e walu mai na vicasagavulu na mataqali leqa e vakavuna na waigaga ni veivakamatenitaki. E ka vakadomobula ka veivakalolomataki. Nai wali ni leqa oqo e toka ga e na loma ni nodrau vale o rau na vakatetea mai na gaga enai vakatekivu. Sa nodra i tavi nai tubutubu me rau vakakawabokotaka mai vale na gaga ena nodrau vakatora na vakabauta ena nodra bula na gone.

ACT TWO

SCENE 2

Me ratou curu vata mai na lewe 4 nai tabagone. Me ratou sota vata e loma ka veikidavaki ena Hi 5, oti me ratou kailavaka na vosa : "Technology". Me ratou qai tara mai na nodratou dui misini, ia me ratou dui golegole.

Tabagone 1: me veivosaki ena talevoni, ka me vosa tiko i cake.

Tabagone 2: Me tabaka na 'videocall' ena nona talevoni ka veivosaki talega i cake

Tabagone 3: Me tabataba e na Facebook ka dredre duadua tiko.

Tabagone 4: Me vakarogo vakatagi ena 'earphone' ena talevoni ka me salavata nona sua, sakure ka lagasere e cake.

Vakamacala: Na Technology sai koya na yacovi totolo ni dua na ka, ka vakavureya e levu cake na ka. Sa veivuke kina na misini ka ra buli talega ena kaukauwa ni technology. E sega ni ka vou na technology., Na veigauna duidui e curuma mai na tamata, sa dui tu na technology ni vakau i tukutuku, buli yaya, teitei, veivoli kei na taba ni cakacaka e vuqa. Na matai ni Technology e tiko enai Vola Tabu sai koya nona vakayagataka na tevero o Setani na dagodago ni gata me sala ni nona rawai na tamata e na were o Iteni. Na technology e vinaka ka ca talega. Sa solia tu vei keda na Kalou na galala meda vakatulewa kina. Io na vakatulewa vata ga a solia taumada na Kalou vei rau na vuda me da vinaka se ca kina me da bula se rusa kina. **[Sogo na Latilati]**

(me ratou vosa mai na vanua eratou dui duri tu kina)

Tabagone 1: E vinaka na technology ni da sa rawa kina ni veivosaki vei ira ena veiyasai vuravura.

Tabagone 2: E vinaka na techonolgy ni vakarawarawataki kina na ka kecega.

Tabagone 3: E ca na techonolgy ni sa musuka na noda veitalanoa vakavuvale kei na veisemati vakaveiwekani. Eda sa sega talega ni vakayagataka noda vakasama ka ni da sa vakararavi ga ena misini.

Tabagone 4: Nai yaloyaloca vakasisila sa tu oqo ena "INTERNET" sa vakacacana vakalevu na nodra bula nai tabagone, ka vakakina o ira na gone kei na qase. Sa vakavuna na nodra kucuvi na marama kei na goneyalewa. Sa levu talega era curu kina ki valeniveivesu.

(me ratou toso vata ki loma, vuki ka dusi vei ira nai vavakoso ka kaya vata)

"Techonolgy" mo lewa ka me kakua ni lewai iko.

(Sogo nai Latilati)

ACT THREE

Scene 1

Me rau curu vata mai ki loma o Atama kei Ivi ka me rau vuki ki nai vavakoso.

Atama, Au vakatusa na noqu talaidredre ena noqu sega ni muria nai vakaro ni Kalou ena were. Na cudru a tau vei au, sa teteva na noqu kawa kece e vuravura. Ni vosoti au.

Ivi: Me vaka au a sega ni vakarorogo vua na watiq, au a tuiraki koya me keirau vakaivotavota vata ena tau ni cudru ka kautani na vinaka kei na bula. Au sa vakatusa na noqu cala bibi.

Atama: Na neirau cala sa yaco kina na imatai ni laba vakaveitacini e loma ni neirau vale. Ena iVola Tabu taucoko, sa basika na bula druka, nai valavala lolovira vakadomobula ka vakarevaki ni itovo ni tamata.

Ivi: Ia keirau vakavinavinaka ni Kalou sa sega ni yaco ga e na ca kei na rusa. Sa tala mai na Luvena me vakabulai kemuni na lewei vuravura. Mai na were e cavuti kina ni rau na veivala na noqu kawa kei na kawa ni gata. Ia ena butuqaqia na ulu ni gata na bukubuku ni yavai koya na noqu kawa. Na ivalu oya sa mai vakayacori e Kalivari, ka sa mai kauta tani kece na Kalou na gaga ni valavala ca ka taka mai na vuanikau keirau a kania.

Atama: sa neirau itatau, na valuti ni waigaga ni veivakamatenitaki, na vakacaca levu ni technology kei na vakalotutaki ni tabagone me tekivu sara ga vei kedaru nai tubutubu e loma ni nodaru vale. Na neirau sega ni tiko vakadua e na vale ni Kalou, a yaco kina na leqa ena were.

Ivi: Ia ko Jisu na Tui, sa mai vakataudeitaka tale noda vakabulai. Na itabagone me lesu vei Jisu, me segata me rawata na lotu dina kei na vakabauta dina. Sa sega ni dua na nomuni ulubale ni sa tiko ko Jisu Karisito kei na Yalo Tabu me liutaki kemuni ka vakabulai kemuni. E kaya na Turaga ena Joni 10:10 "Sa sega ni lako wale mai na Daubutako me butako, ravuravu ka vakarusa, au sa lako mai me rawa na bula, ia me rawa vakalevu sara.

Me rau qai qumia na ligadrau imatau, rau viritaka yani ki liu ka kaya vata:
"Sai Jisu Karisito na iwali ni leqa kecega. Ni lako yani ki vuravura ka tukuna."

[Sogo nailatilati].

Vakarautaka na drama:

Nai Talatala Iliesa Naivalu

Vunivola Levu

Matabose ni Veimatalotu e Viti.